

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 15C/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323201552
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Pondelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323201552.1

Uznesenie

Okresný súd Levice v spore žalobcu: NATOUR spol. s.r.o., Rooseveltova 6/8, čp.564, 60200 Brno, Česká republika, zastúpený: Advokátní kancelář Petráš Rezek s.r.o., Opletalova 1525/39, Nové Město 110 00 Praha 1, Česká republika, substitučne zastúpený Mgr. Borisom Stanclom, advokátom so sídlom Bárdošova 19, 831 01 Bratislava, proti žalovanému: P., bytom Y. o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia z a m i e t a.
- II. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.
- III. Žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, doručeného Okresnému súdu Levice (ďalej len „súd“ alebo „okresný súd“), elektronicky dňa 03.05.2023, domáhal, aby súd nariadil zabezpečovacie opatrenie k rodinnému domu a tiež aj k bytu č. 26, v oboch prípadoch na zabezpečenie jeho pohľadávky voči žalovanému v sume 41.224,49 Eur, ako aj si uplatnil nárok na náhradu trov konania. Eventuálne žalobca navrhol, ak by konajúci súd považoval návrh na zriadenie záložného práva k obom nehnuteľnostiam za zjavne neprimeraný, navrhovateľ navrhuje, aby súd zriadil záložné právo len k rodinnému domu, prípadne len k bytu č. 26 a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

2. Žalobca v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia uviedol, že na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.05.2012, sp. zn. 1T/39/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03.10.2013, sp. zn. 2To/136/2012 bola obžalovaná F., vtedy bytom: V. (ďalej len „povinná“) zaviazaná na náhradu škody vo v sume 40.698,67 Eur, a to v prospech spoločnosti VAT MAX s.r.o., IČO: 31 615 996, vtedy so sídlom: Svrčinovec č. p. 977, PSČ: 023 12, aktuálne so sídlom: Olešná č.p. 616, PSČ: 023 52 (ďalej len „predchádzajúci veriteľ“). Predchádzajúci veriteľ postúpil svoju pohľadávku voči povinnej na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2013 na žalobcu, o čom žalobca predložil do konania aj doklad - zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2013 (č. l. 19). Keďže žalovaná neplnila v zmysle citovaných rozsudkov, žalobca inicioval začatie exekučného konania, ktoré je vedené Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len „exekučný súd“) pod sp. zn. 49Ek/1607/2019, a vykonaním exekúcie vednej pod č. 271EX 60/20 bol poverený exekútorsky úrad Mgr. Ivana Jambora, so sídlom: Farská 5, 949 01 Nitra (ďalej len „exekútor“). Žalobca predložil do konania aj upovedomenie o začatí exekúcie, za účelom preukázania týchto skutočností. Ďalej uviedol, že predmetná pohľadávka žalobcu voči povinnej je aktuálne už v sume 41.224,49 Eur (priznaná istina plus trovy právneho zastúpenia v sume 525,82 Eur), čo rovnako vyplýva upovedomenia o začatí exekúcie (č. l. 20), ktorá nebola do dňa podania návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia uspokojená s tým, že podľa informácií žalobcu povinná nedisponuje majetkom, z ktorého by žalobca mohol uspokojiť svoju pohľadávku. Žalobca ďalej uviedol, že sa v rámci svojej činnosti dozvedel o dedičskom konaní po

poručiťelke: F., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, dátum úmrtia: XX.XX.XXXX, naposledy bytom: XXX XX Úzka č. XXX/X, A. (ďalej len „poručiťelka“) vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7D/37/2020, Dnot 58/2020, kde zistil, že poručiťelka bola podľa jeho informácií matkou povinnej a manželkou žalovaného. Konanie skončilo v zmysle uznesenia 7D/37/2020-49, Dnot 58/2020 zo dňa 02.06.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.06.2020 (ďalej len „uznesenie“), schválením dohody dedičov. Účastníkmi konania a dedičmi boli aj povinná a aj žalovaný, pričom všetok majetok z dedičstva v zmysle dohody dedičov nadobudol žalovaný.

3. Čo sa týka dedičstva a majetku žalovaného, tu žalobca poukázal na to, že žalovaný v zmysle uznesenia nadobudol nasledujúci majetok patriaci do dedičstva (čo sa nehnuteľnosťí týka):

- spoluvlastnícky podiel vo výške 1 na: byte č. 2 nachádzajúcom sa na prízemí bytového domu súp. č. 107 stojaceho na pozemku parcela č. 188/4, parcela reg. C, druh pozemku - zastavané plochy a nádvorie o výmere 383 m²; podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k zastavanému pozemku vo výške 3684/167176, všetko zapísané na LV č. 877 pre k. ú. Kalná (ku ktorým nehnuteľnostiam žalobca predložil identifikátor - len „byt č. 2“).
- spoluvlastnícky podiel vo výške 1 na byte č. 26 nachádzajúcom sa na 3. poschodí bytového domu stojaceho na zastavanom pozemku; spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k zastavanému pozemku vo výške 7823/167176, všetko na LV č. 877 (všetko spolu ďalej len „byt č. 26“)
- spoluvlastnícky podiel vo výške 1 na: pozemku parcela č. 218/1, parcela registra „C“, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 59 m², na pozemku parcele č. 218/2, parcela reg. „C“, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 305 m², a na stavbe súpisné číslo 109, druh a popis stavby: Rodinný dom stojaci na parcele č. 218/1, všetko zapísané na LV č. 509 pre k. ú. Kalná (podľa žalobcu všetko spolu len „rodinný dom“).

Žalobca poukázal aj na ostatný - žalovaným - nadobudnutý huteľný majetok, ktorý žalovaný nadobudol tiež v rámci dedičského konania, ktorý ale nie je predmetom tohto konania.

4. Žalobca ďalej vo svojom návrhu poukázal na skutočnosť, že žalovaný bezodkladne po nadobudnutí dedičstva previedol byt č. 2 darovacou zmluvou zo dňa 21.09.2020 na, v tom čase 19 ročného A.. Nasledujúcim právnym úkonom bolo zriadené vecné bremeno k bytu č. 2 spočívajúce v práve doživotného užívania A. (druhej dcéry žalovaného a sestry povinnej). Na základe aktuálneho priezviska oprávnenej z vecného bremena a ďalších dostupných informácií sa žalobca domnieva, že žalovaný bezodplatne previedol byt č. 2 na svojho vnuka a zároveň k tomuto bytu č. 2 bolo zriadené vecné bremeno v prospech dcéry žalovaného. Uvedené skutočnosti vyplývajú z doloženého príslušného listu vlastníctva a najmä z čísiel vkladových konaní. Nakoľko nový majiteľ bytu č. 2 nie je blízkou osobou povinnej v zmysle § 116 OZ, žalobca by musel preukazovať vedomosť tohto nového majiteľa o úmysle povinnej ukrať žalobcu, resp. o odporovateľnosti predmetných právnych úkonov. To je však s ohľadom na vek A. a dátum vydania odsudzujúceho rozsudku voči povinnej veľmi komplikované až nemožné. Sériou právnych úkonov (dohodou dedičov schválenou uznesením v spojení s darovaním a zriadením vecného bremena) bol podľa žalobcu fakticky zabezpečený stav, kedy sestra povinnej môže doživotne a nerušene užívať byt č. 2 a zároveň spochybnenie platnosti a účinnosti týchto právnych úkonov je značne sťažené až nemožné. Žalobca tak vyjadril podozrenie, že séria právnych úkonov bola vopred dobre premyslená a jej hlavným účelom bolo znemožniť alebo podstatne sťažiť žalobcovi (prípadne iným veriteľom povinnej), aby sa domáhali uspokojenia z bytu č. 2. Keďže k tomuto konaniu už došlo, je dôvodné očakávať, že obdobne by žalovaný mohol postupovať za účelom ochrany svojho majetku aj v prípade ostatných nehnuteľností, prípadne vo vzťahu k celému svojmu majetku. Týmto je podľa žalobcu daná dôvodná potreba neodkladnej úpravy pomerov, resp. dôvodná obava z ohrozenia následnej exekúcie. V nadväznosti na postup v prípade bytu č. 2 má žalobca obavu, že by sa žalovaný mohol právne zbaviť všetkého svojho majetku, a tak by sa účel súdneho konania a uplatňovanie práv voči žalovanému stali bezpredmetnými. Dôvodnosť obavy je daná práve tým, že žalovaný takto už postupoval a nič mu nebráni ten istý, prípadne obdobný postup vykonať znova.

5. Žalobca v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia uviedol aj, že sa žalobou osobitne podanou voči žalovanému domáha určenia neúčinnosti dohody dedičov schválenej uznesením podľa § 42a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), resp. priznania finančnej náhrady podľa § 42b ods. 4 OZ za bodkočiarkou. Inými slovami, žalobca považuje dohodu dedičov

schválenú uznesením za odporovateľný právny úkon, ktorým bol ukrátený ako veriteľ povinnej. Žalobca odôvodnil svoju aktívnu vecnú legitímáciu z pozície veriteľa povinnej. Pasívna vecná legitímácia vyplýva zo skutočnosti, že dohodou dedičov schválenou uznesením žalovaný nadobudol z dedičstva časť majetku, ktorá zo zákona prináležala povinnej. Dôvodnosť nároku je podľa žalobcu založená na tom, že bolo zabránené tomu, aby povinná nadobudla majetok z dedičstva po svojej matke, pričom povinná nedisponuje žiadnym iným majetkom, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku. Týmto právnym úkonom teda v konečnom dôsledku došlo k ukráteniu žalobcu ako veriteľa povinnej. Nakoľko je žalovaný otcom povinnej, teda jej blízkou osobou v zmysle § 116 OZ, nie je potrebné preukazovať vedomosť o ukracujúcom úmysle účastníkov odporovaného právneho úkonu.

6. Nakoľko byt č.2, byt č.26 a rodinný dom patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, žalovaný sa po úmrtí poručiteľky stal výlučným vlastníkom týchto nehnuteľností. Ako vyplýva z verejných zdrojov, žalovaný je naďalej výlučným vlastníkom už len bytu č. 26 a rodinného domu. Napriek tomu, že povinnej vyplýval nárok na zákonný podiel, pričom povinná bola zároveň v postavení neopomenuteľného dediča, žalobca považuje za nepochybné, že obsahom dohody dedičov (uznesením) bol ukrátený, keď v dôsledku tejto dohody tu nie je majetok povinnej, z ktorého by žalobca mohol byť uspokojený. Povinná sa v rámci dohody dedičov vzdala majetku, ktorý jej zo zákona prináležal, a to bez primeraného protiplnenia alebo akejkolvek náhrady.

7. Ako už bolo uvedené, žalobca sa žalobou voči žalovanému domáha eventuálne aj uloženia povinnosti uhradiť žalobcovi finančnú náhradu vo výške prospechu žalovaného v súlade s § 42b ods. 4 OZ za bodkočiarkou. Tu uviedol, že táto finančná náhrada je prípustná len vo vzťahu k majetku, z ktorého nie je možné uspokojiť pohľadávku navrhovateľa. Otázka, vo vzťahu k akému majetku je možné priznať žalobcovi náhradu, bude predmetom posúdenia súdu konajúceho o žalobe žalobcu. Predmetom dokazovania bude aj konkrétna výška tejto náhrady, vychádzajúca z podstaty veci zo znaleckého dokazovania. Minimálne vo vzťahu k bytu č. 2, ktorý už nie je vo vlastníctve žalovaného, sa žalobca môže voči žalovanému domáhať len predmetnej finančnej náhrady. S ohľadom na to, že prospech žalovaného aj na ostatných nehnuteľnostiach predstavuje len menšinový podiel, je otáznne, či bude možné uspokojenie pohľadávky z nehnuteľností. Žalobca poukázal aj na to, že v súčasnosti nie je možné jednoznačne určiť, ktorý z nárokov bude žalobcovi priznaný - či nárok na určenie neúčinnosti právneho úkonu alebo či nárok na finančnú náhradu. Podľa žalobcu ale nie je vylúčené, že žalobcovi bude priznaný nárok na finančnú náhradu v celej výške prospechu žalovaného - v takom prípade by sa žalobca mohol uspokojiť z akéhokolvek majetku žalovaného. Na základe uvedeného žalobca žiada, aby bol pre účely exekúcie zabezpečený celý majetok žalovaného, ktorý vyplýva z verejne dostupných zdrojov, teda nehnuteľností alebo aspoň jedna z nich. Podľa uznesenia bola ku dňu úmrtia poručiteľky čistá hodnota dedičstva určená vo výške 68.275,79 Eur. Žalovaný na základe schválenej dohody dedičov získal na úrok povinnej tretinu dedičstva, z čoho vyplýva, že ku dňu úmrtia povinnej prospech žalovaného predstavoval sumu vo výške 22.758,60 Eur. Žalobca poukázal na skutočnosť, že podľa analogicky použitej českej odbornej literatúry vzťahujúcej sa k náhrade za prospech získaný odporovateľným právnym úkonom: „Výše odpovídající náhrady se posuzuje ke dni rozhodování soudu o odpůřčí žalobě (rak. OGH 1 Ob 670/90, 2 Ob 198/98a). (...) Rozsah odpůřčího nároku obecně, a tedy ručení odpůřce, je vymezen výší zkrácení uspokojení věřitele z majetku dlužníka, a to tím, co z majetku ušlo. To je nutné zkoumat ke dni rozhodnutí o odpůřčí žalobě, neboť tehdy se posuzuje, zda a v jakém rozsahu je věřitel zkrácen.“(Občanský zákoník 2.vydání). Nakoľko sa prospech žalovaného vzťahuje k trom nehnuteľnostiam, pričom hodnota nehnuteľností od roku 2020 v súvislosti s globálnou situáciou rástla rekordným tempom, je dôvodné očakávať, že výška prospechu žalovaného bude znalecky určená v podstatne vyššej nominálnej hodnote ako 22.758,60 Eur a možno bude dosahovať výšku celej pohľadávky, resp. v dôsledku priznania náhrady trov súdneho konania môže túto aj presahovať. Na základe uvedeného žalobca považuje aj navrhované zabezpečovacie opatrenie za primerané. Keďže konečná výška náhrady, ktorá bude priznaná na základe žaloby v súdnom konaní, bude závisieť od právneho posúdenia súdu ako aj od znaleckého dokazovania, žalobca žiada o zriadenie záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam špecifikovaných v návrhu.

8. Žalobca ďalej uviedol, že vyššie skutočnosťami uvedenými v žalobe preukázal, že povinná zabránila nadobudnutiu majetku z dedičstva, a to zjavne nevýhodnou dohodou dedičov, v zmysle ktorej sa vzdala akýchkoľvek svojich zákonných nárokov. Všetok prospech patriaci zo zákona povinnej nadobudol žalovaný. V tejto súvislosti žalobca považuje dohodu dedičov schválenú uznesením za odporovateľný právny úkon, pričom sa osobitnou žalobou domáha právnych nárokov vyplývajúcich z §

42a a nasl. OZ. Keďže žalovaný je v časti nárokov pasívne vecne legitimovaný len dookiaľ je vlastníkom predmetných vecí, žalobca uviedol, že žiada, aby súd dočasne zakázal žalovanému scudzíť príslušné spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach. Zároveň, najmä s ohľadom na predchádzajúce darovanie bytu č. 2 a zriadenie vecného bremena v prospech dcéry žalovaného, navrhovateľ žiada súd, aby k nehnuteľnostiam zriadil záložné právo za účelom zabezpečenia prípadnej exekúcie nárokov žalobcu.

9. Ako vyplýva z predchádzajúceho odseku, žalobca v si texte návrhu uplatnil tak nárok na nariadenie neodkladného opatrenia, keď uviedol, že „žiada, aby konajúci súd dočasne zakázal žalovanému scudzíť príslušné spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach“ a keďže ďalej uvádza, že „zároveň, najmä s ohľadom na predchádzajúce darovanie Bytu č. 2 a zriadenie vecného bremena v prospech dcéry žalovaného, navrhovateľ žiada konajúci súd, aby k nehnuteľnostiam zriadil záložné právo za účelom zabezpečenia prípadnej exekúcie nárokov navrhovateľa“ (č. I. 11, časť VI - zhrnutie), je zrejmé, že si uplatnil aj nárok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Napriek uvedenému, navrhovaný petit sa týka len návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v ktorom návrhu sú nehnuteľnosti vo vzťahu ku ktorým má byť toto nariadené špecifikované len ako „rodinný dom“ a ako „byt č. 26“.

10. Tu súd vychádzal ale z textu návrhu, bod č. III - „dedičstvo a majetok žalovaného“ (v odôvodnení ods. 3), kde žalobca ako rodinný dom špecifikuje 1 - k rodinnému a aj CKN parcelám tam uvedeným a ako byt č. 26 je špecifikovaný nielen byt, ale aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach, zariadeniach a na príslušenstve - viď legendu žalobcu „všetko spolu ďalej len Byt č. 26“ a „všetko spolu ďalej len Rodinný dom“.

11. K návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobca pripojil listinné dôkazy a to Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03.10.2013, sp.zn. 2To/136/2012 (č.l. 13-18), Dohodu o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2013 (č.l. 19), Upovedomenie exekútora o začatí exekúcie vedenej pod č. 271EX 60/20 (č.l. 20), Výpis z registra poverení na vykonanie exekúcie (č.l. 21), Uznesenie Okresného súdu Levice, č.k. 7D/37/2020-49, Dnot 58/2020 zo dňa 02.06.2020 (č.l. 22-23), Oznámenie OS Levice zo dňa 08.02.2023 (č.l. 25), List vlastníctva č. 877 a č. 509 (č.l. 26-36).

12. Na dotaz súdu žalobca dňa 05.05.2023 doručil odpoveď kde oznámil, že konanie vo veci samej o určenie neúčinnosti dohody dedičov, resp. priznania finančnej náhrady sa vedie na okresnom súde pod sp.zn. 9C/20/2023.

13. Okresný súd vyhotovil z konanie vedeného pod spisovou značkou 9C/20/2023 kópiu žaloby (č. I. 60-65).

14. Súd dňa 30.05.2023 dotazoval realitnú spoločnosť GEOREALITY s.r.o., IČO: 36 751 821 so sídlom v Leviciach za účelom zistenia súčasnej trhovej ceny nehnuteľností obdobných, ako tie, ktoré sú predmetom tohto konania, ku ktorým žalobca žiadal zriadit' záložné právo prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia. Realitná kancelária na dotaz súdu odpovedala mailom doručeným súdu dňa 31.05.2023, v prílohe ktorého bolo Posúdenie trhovej ceny zo dňa 30.05.2023. Z posúdenia trhovej ceny vyplýva, že trhovú hodnotu 3- izbového bytu o výmere 78,23 m² nachádzajúci sa v k.ú. Kalná nad Hronom sa v prípade, ak sa jedná o neprerobený byt pohybuje medzi 65.000,00 Eur - 75.000,00 Eur a pokiaľ sa jedná o prerobený byt, jeho trhovú cenu sa pohybuje medzi 75.000,00 Eur - 95.000,00 Eur. Cena rodinného domu vo výmere 59 m² v pôvodnom stave s prísluškajúcim pozemkom o rozlohe 305 m² nachádzajúci sa v k.ú. Kalná nad Hronom má trhovú hodnotu medzi 60.000,00 Eur - 70.000,00 Eur.

15. Podľa § 343 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), zabezpečovacím opatrením môže súd zriadit' záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa § 343 ods. 2 CSP, záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

17. Podľa § 343 ods. 3 CSP, výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

18. Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

19. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

20. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

21. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

22. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

23. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

24. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

25. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

26. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

27. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

28. Neodkladné a zabezpečovacie opatrenia sú ich charakterom výnimočnými a mimoriadnymi prostriedkami súdnej ochrany smerujúcimi k úprave pomerov a ovplyvneniu správania strán, predovšetkým však k ochrane pred takým konaním žalovaného, ktoré bezprostredne hrozí alebo trvá a má za následok hrozbu alebo vznik ujmy na strane žalobcu. Neodkladné a zabezpečovacie opatrenia sa považujú za výnimočné prostriedky najmä preto, lebo pri ich nariadení súd zásadne nevykonáva dokazovanie, je porušená zásada rovnosti strán konania, strany nemusia byť pred ich nariadením vypočuté a napokon uznesenie o nariadení neodkladného či zabezpečovacieho opatrenia je vykonateľné bez ohľadu na jeho právoplatnosť. Z ustanovenia § 324 ods. 3 CSP vyplýva, že medzi neodkladným opatrením a zabezpečovacím opatrením je vzťah subsidiarity, kedy neodkladné opatrenie je možné nariadiť len v prípade, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

29. Zabezpečovacie opatrenie je inštitút civilného sporového procesu, ktorý povoľuje súdnym rozhodnutím zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka. Tento inštitút má posilniť postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho peňažnej pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, alebo už bola judikovaná, s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo neuspokojenia pohľadávky veriteľa. Je ho možné nariadiť iba na návrh, pričom zákonným predpokladom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je osvedčenie peňažnej pohľadávky veriteľa a súčasne osvedčenie existencie (dôvodnej) obavy, že exekúcia bude ohrozená. Navrhovateľ zabezpečovacieho opatrenia zároveň musí osvedčiť, že obava z ohrozenia exekúcie je reálna, teda, že osoba, na majetok ktorej navrhuje zriadiť záložné právo zabezpečovacím opatrením, koná tak (robí faktické a právne úkony), že v konečnom dôsledku môže dôjsť k sťaženiu alebo znemožneniu ďalšieho konania a rozhodovania vo veci samej, resp. k zmareniu prípadnej exekúcie. Zabezpečovacie opatrenie je zároveň

inštitútom, v rámci ktorého súd pred jeho nariadením nemusí získať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné ale, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o potrebe jeho nariadenia, teda predovšetkým ohrozenie prípadnej exekúcie voči dlžníkovi, keďže existencia dlhu sama o sebe nemôže byť dôvodom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Medzi skutočnosti, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia by bol ohrozený patrí predovšetkým také konanie také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom rozhodnutia exekúcie postihnúť alebo iné, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery. Zároveň nie je možné zasiahnuť do majetkových práv, hoci aj zriadením záložného práva, v prípade, ak základ nároku žalobcu nie je minimálne osvedčený. Ďalej zabezpečovacie opatrenie slúži len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky, ktorá môže vzniknúť na základe rôznych právnych titulov z ktorého dôvodu v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia musí byť táto peňažná pohľadávka dostatočne identifikovaná, aby ju bolo možné prijať záver, či daný nárok trvá a je dôvodný.

30. Ako už bolo uvedené, v tomto konaní žalobca disponuje judikovanou pohľadávkou, avšak táto nezaväzuje povinnosťou plnenia žalovaného, ale jeho dcéru F., voči ktorej je už vedené aj exekučné konanie. Z pripojeného dedičského spisu 7D/37/2020, Dnot 58/2020 (ako aj uznesenia č.k. 7D/37/2020-49 zo dňa 02.06.2020, právoplatné a vykonateľné dňa 02.06.2020, ktoré do konania predložil sám žalobca) súd zistil, že nehnuteľnosti, ktoré tvoria predmet toho návrhu (rodinný dom a byt č. 26) boli pôvodne v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaného a jeho teraz už nebohej manželky - poručiťky, z ktorého dôvodu v rámci dedičského konania došlo najskôr k vyporiadaniu BSM, a žalovaný sa stal podielovým spoluvlastníkom sporných nehnuteľností v 1 práve titulom vyporiadania BSM s tým, že ďalšia 1 bola predmetom dedenia. Keďže dedičmi boli tak žalovaný, ako aj jeho dve dcéry - povinná F. zostávajúcu 1 by dedili 3 dedičia, t. j. každý po 1/6. Z dôvodu uzatvorenia dedičskej dohody sa tak ale nestalo, a aj zostávajúcu 1 sporných nehnuteľností v dôsledku dedičskej dohody nadobudol práve žalovaný.

31. Žalobca ale namieta takto uzatvorenú dedičskú dohodu, z ktorého dôvodu preto podal osobitnú žalobu voči žalovanému (konanie vedené na okresnom súde pod sp.zn. 9C/28/2023, doposiaľ neskončené) ktorou sa domáha určenia neúčinnosti dohody dedičov schválenej uznesením s odkazom na §42a a nasl. OZ (znenie navrhovaného petitu na č. I. 65 p. v.), ktoré sa týka určenia neúčinnosti právneho úkonu nielen k sporným nehnuteľnostiam o ktoré ide v tomto konaní, ale aj k bytu č. 2 a k hnutelným veciam tam špecifikovaným. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet tohto konania žalobca špecifikoval neúčinnosť právneho úkonu práve k 1/6 spoluvlastníckeho podielu (aj napriek uvedenému, v tomto konaní žiadal zriadiť záložné právo k sporným nehnuteľnostiam až v rozsahu 1 spoluvlastníckeho podielu, hoci 1/6 by získal žalovaný titulom zákonného dedičského podielu, 1/6 mohol získať uzatvorením dedičskej dohody s druhou dcérou, takáto dohoda mohla byť uzatvorená, keďže dcéra Kornélia Szolcsánszka nie je dlžníčkou žalobcu a spornou sa stala práve 1/6 (uplatnená aj v žalobe o určenie neúčinnosti právneho úkonu), ktorú žalovaný získal titulom dedičskej dohody uzatvorenej práve s dlžníčkou žalobcu.

32. Ako už súd uvádzal, žalovaný nie je dlžníkom žalobcu, nadobudol len 1/6 podielu sporných nehnuteľností od dlžníčky žalobcu a to v dôsledku dedičskej dohody, ktorú ale žalobca namieta v rámci žaloby o určenie neúčinnosti právneho úkonu. Z obsahu žaloby ale vyplýva, že žalobca nepodal výlučne žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu, ale podal zároveň aj eventuálny petit, kde žiada zaviazat priamo žalovaného povinnosťou finančného plnenia.

33. Samotná dlžníčka zároveň nie je ani stranou sporu o určenie neúčinnosti právneho úkonu, je ňou ale žalovaný, ako vlastník sporného podielu k sporným nehnuteľnostiam. Tu súd ale poukazuje na znenie § 343 ods. 1 CSP, ktorý vyslovene uvádza, že zabezpečovacím patrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách „dlžníka“. Ak by sa žalobca domáhal výlučne len určenia neúčinnosti právneho úkonu k sporným nehnuteľnostiam, už len z dôvodu, že chýba vzťah medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaného ako dlžníka, by sa jednalo o dôvod, pre ktorý by nebolo možné vydať zabezpečovacie opatrenie. V tomto smere je podľa názoru súdu už aj ustálená rozhodovacia prax - napr. uznesenie KS Trnava sp. zn. 10Co/147/2019 z 31.07.2019, uznesenie KS Banská Bystrica sp. zn. 17Co/10/2022 z 17.02.2022, ako aj odôvodnenie uznesenia ústavného súdu II. ÚS 43/2018 z 18.01.2018.

34. V rámci zisteného skutkového stavu sa ale žalobca nedomáhal žalobou vo veci samej výlučne len určenia neúčinnosti právneho úkonu, ale uplatnil si aj nárok na priznanie finančnej náhrady, z ktorého dôvodu sa žalovaný práve uplatnenou eventualitou stáva aj dlžníkom. Okresný súd preto skúmal aj splnenie ďalších zákonných podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorými je aj existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie.

35. V tomto smere žalobca poukazuje len na prevod bytu č. 2, asi na vnuka žalovaného so zriadením práva vecného bremena pre svoju dcéru: Kornéliu Szolcsánszku s tým, že žalobca vyslovil obavu, že by sa žalovaný mohol právne zbaviť všetkého svojho majetku, a tak by sa účel súdneho konania a uplatňovania práv voči žalovanému stali bezpredmetnými. Žalobca v tomto smere vyslovil len obavu, s tým, že dôvodnosť tejto videl v tom, že žalovaný takto už postupoval a nič mu nebráni ten istý, prípadne obdobný postup vykonať. Žalobca v tomto smere ničím bližším nezdôvodnil opodstatnenosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v konkrétnych krokoch žalovaného ktoré by preukazovali, že by obava žalobcu mala byť reálne aj naplnená. Ako súd už uvádzal, pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia hoci len zriadením záložného práva musí existovať reálna (dôvodná) obava, že exekúcia bude ohrozená, ktorú navrhovateľ zabezpečovacieho opatrenia musí osvedčiť práve reálnou obavou z ohrozenia exekúcie, teda, že osoba, na majetok ktorej navrhuje zriadiť záložné právo zabezpečovacím opatrením, koná tak (robí faktické a právne úkony), že v konečnom dôsledku môže dôjsť k sťaženiu alebo znemožneniu ďalšieho konania a rozhodovania vo veci samej, resp. k zmareniu prípadnej exekúcie, čo však nie je prípad tohto konania. Aj keď je preukázané, že žalovaný previedol jednu jemu patriacu nehnuteľnosť (byť č. 2), ešte stále je vlastníkom dostatku tak hnutel'ných, ako aj nehnuteľných vecí, ktorými by prípadná, v budúcnosti judikovaná pohľadávka (vzhľadom k eventuálnemu petitu žaloby vo veci samej) mohla byť reálne uspokojená.

36. Zo slovného výkladu ustanovenia §343 ods.1 CSP jednoznačne vyplýva, že vydanie zabezpečovacieho opatrenia je odôvodnené iba vtedy, ak prejav vôle dlžníka smeruje k realizácií takých (právnych) úkonov, ktoré budú smerovať k zmareniu budúcej exekúcie. Keďže zabezpečovacie opatrenie je možné nariadiť len za splnenia zákonných podmienok, ktoré v tomto prípade splnené neboli (vo vzťahu k nepreukázaniu opodstatnenosti nariadenia zabezpečovacieho opatrenia), okresný súd preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

37. Žalobca len jednou vetou žiadal aj o nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom smere ale návrh neobsahoval aj konkrétny petit žaloby, ako tomu bolo aj pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. S poukazom ale na už citované znenie žaloby, z ktorého je jednoznačné, že žalobca sa domáha aj nariadenia neodkladného opatrenia, ako aj nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, okresný súd preto rozhodol aj o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, kde prihliadol aj na princíp subsidiarity, keďže návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovené nebolo.

38. Súd sa pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zaoberal otázkou jeho prípustnosti a dôvodnosti. V tomto smere preto skúmal najmä existenciu zákonného dôvodu potrebného na nariadenie neodkladného opatrenia a to: či sú v danej veci splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP, za ktorých možno neodkladné opatrenie nariadiť - potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Nariadenie neodkladného opatrenia je opodstatnené a prípustné vtedy, ak sa takýmto rozhodnutím neprímerane nezasahuje do právnych vzťahov medzi stranami, takýto zásah musí byť primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia musí vyplývať nielen zo všeobecných tvrdení žalobcu, ale musí byť podporená aj konkrétnymi skutkovými okolnosťami odôvodňujúcimi záver, že právo žalobcu je bezprostredne ohrozené a že je tu reálna obava, že bez nariadenia neodkladného opatrenia bude toto právo žalobcu aj ďalej ohrozené.

39. Tak ako aj pri návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia súd dospel k záveru, že aj v tejto časti je návrh nedôvodný, keďže nebolo preukázané konanie žalovaného smerujúce k prijatiu záveru o bezprostrednom ohrození práva žalobcu, pretože žalobca nielen že ničím nepreukázal takéto konanie žalovaného, toto dokonca ani netvrdil, len poukazoval na prevod z roku 2020, od ktorého obdobia žalovaný ale preukázateľne žiadnym spôsobom nenakladal aj so spornými nehnuteľnosťami. V tejto časti zároveň súd považoval návrh aj za dostatočne nešpecifikovaný, keďže žalobca jednoznačne neuviedol, v akom rozsahu žiada nariadiť neodkladné opatrenie (uvádza len „príslušné podiely“), ako ani

nekonkretizoval konkrétny spôsob scudzenia, čo však je podstatná skutočnosť, pre prípadné posúdenie proporcionality navrhovaného neodkladného opatrenia vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávke.

40. Okresný súd preto zamietol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu.

41. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. V danom prípade bol návrh v celom rozsahu zamietnutý (tak vo vzťahu k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ako aj vo vzťahu k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), z ktorého dôvodu mal úspech v konaní v plnom rozsahu žalovaný. Nakoľko však v tomto štádiu konania žalovanému nevznikli žiadne trovy konania, ani si žiaden nárok na náhradu trov konania žalovaný neuplatnil, súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal a to a contrario podľa citovaného § 255 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.